

Den 17. oktober
2018
UM

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUD- VALG

om revision af forordning om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde

KOM (2018) 636 final

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen foreslår at indføre muligheden for at pålægge europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde (EPPF) finansielle sanktioner, såfremt de bevidst har påvirket eller forsøgt at påvirke valg til Europa-Parlamentet ved at drage fordel af en overtrædelse af de gældende regler om beskyttelse af personoplysninger. Myndigheden for EPPF får tildelt fast personale og beføjelser som ansættelsesmyndighed.

En vedtagelse af forslaget forventes ikke at medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige, økonomiske konsekvenser, da der lægges op til at finde midlerne hertil via omprioritering inden for Europa-Parlamentets eksisterende rammer.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2018) 636 final af 12. september 2018 fremsat forslag om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 1141/2014 af 22. oktober 2014 om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde (EPPF). Forslaget er oversendt til Rådet den 19. september 2018 i dansk sprogversion.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF, særligt artikel 224, og på traktaten om oprettelse af det Europæiske Atomenergifællesskab, særligt artikel 106a, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Kommissionen opfordrer til, at ændringerne af forordningen skal træde i kraft tidstnok til at kunne have effekt inden valget til Europa-Parlamentet i maj 2019.

3. Formål og indhold

Ændringsforslagene til forordningen har til formål at imødegå risikoen for brud på databeskyttelsesreglerne for personoplysninger. Misbrug af personoplysninger kan påvirke

den demokratiske debat og frie valg, herunder valgene til Europa-Parlamentet. Blandt andet sagen fra 2018 om Cambridge Analyticas påståede ulovlige behandling af brugerdata har givet anledning til alvorlig bekymring for konsekvenserne af databeskyttelseskraenkelser i valgprocesser i EU.

Kommissionen finder ikke, at den nuværende EPPF-forordning giver mulighed for 'effektivt at afskrække og sanktionere' misbrug af EU's nye databeskyttelsesregler, der trådte i kraft i maj 2018, hvilket kan påvirke såvel valgkampen som selve valget. Kommissionen foreslår derfor at udstrække den eksisterende mulighed for at pålægge EPPF finansielle sanktioner til også at gælde i tilfælde af, at EPPF *bevidst påvirker eller forsøger at påvirke valg til Europa-Parlamentet ved at drage fordel af en overtrædelse af de gældende regler om databeskyttelse*.

Revisionen af forordningen skal ses i sammenhæng Kommissionens meddelelse af 19. september 2018 om sikring af frie og fair valg til Europa-Parlamentet.

Kommissionen foreslår derfor en begrænset revision af forordning 1141/2014 med følgende, overordnede hovedændringer:

- 'Myndigheden for EPPF' får tildelt *fast personale*, og at dens direktør får beføjelser som *ansættelsesmyndighed* – idet myndigheden med forordningsforslaget får nye opgaver at udføre, og bedre vil kunne udføre sine opgaver på en uafhængig måde.
- Der indføres *finansielle sanktioner* for den nye type dataovertrædelser tilsvarende forordningens allerede gældende sanktioner¹.
- Der fastlægges en *kontrolprocedure*:
 1. Proceduren igangsættes, såfremt myndigheden for EPPF bliver bekendt med en afgørelse fra en kompetent tilsynsmyndighed for databeskyttelse om brud på reglerne².
 2. Herefter skal myndigheden anmode forordningens 'udvalg af uafhængige fremtrædende personer' om at vurdere, om det relevante EPPF *bevidst* har påvirket eller forsøgt at påvirke valg til Europa-Parlamentet ved at drage fordel af en overtrædelse af reglerne for beskyttelse af personoplysninger.
 3. Udvalget afgiver udtalelse inden for en kort, rimelig frist, fastsat af myndigheden.
 4. Såfremt udvalget finder den ovenstående beskrevne påvirkning eller forsøg herpå, bør myndigheden for EPPF pålægge sanktioner.

Den nye kontrolprocedure berører ikke forordningens allerede fastsatte procedurer for andre typer overtrædelser.

- *Tilsynsmyndighederne for databeskyttelse samarbejder* med 'udvalget for uafhængige fremtrædende personer' i overensstemmelse med gældende lovgivning.
- 'Myndigheden' *efterprøver gældende sanktioner*, hvis afgørelsen fra den kompetente tilsynsmyndighed ophæves, eller hvis en foranstaltning over for afgørelsen er blevet taget til følge, efter anmodning fra den pågældende EPPF.

Kommissionen ønsker, at man vil nå at behandle forslaget i Rådet og Europa-Parlamentet samt implementere ændringerne inden valget til Europa-Parlamentet i maj 2019.

¹ De finansielle sanktioner er fastsat i den eksisterende forordnings artikel 27, stykke 4.

² Kommissionen har ifølge begrundelsen *henstillet og tilskyndet* til – i sin sikkerhedspakke om valg, KOM (2018) 638 – at datatilsynsmyndigheder, i overensstemmelse med gældende EU-ret og national lovgivning, straks og proaktivt underretter myndigheden for EPPF, såfremt datatilsynsmyndighederne træffer afgørelser om EPPF's brud på reglerne. Sådan underretning er dog ikke en lovmæssig del af dette forordningsforslag om EPPF, men kan ses som en praktisk forudsætning for dens reelle effekt.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er medlovgiver i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294).

Europa-Parlamentet har endnu ikke behandlet det konkrete forslag eller fastlagt en holdning.

Kommissionen har i forberedelsen af revisionen af forordningen taget hensyn til *opfordringer* udtrykt i Europa-Parlamentet under høringer og drøftelser om Cambridge Analytica-sagen (høringer den 4. juli 2018, den 25. juni 2018 og den 2. juli 2018).

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at de foreslåede ændringer er i fuld overensstemmelse med nærhedsprincippet, da man kun på EU-plan kan fastsætte regler vedrørende statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde. Regeringen deler denne vurdering.

6. Gældende dansk ret

Der forefindes ikke nationale regler i Danmark for finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde, herunder myndigheden til regulering af disse partier og fonde.

7. Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget forventes ikke at medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning.

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige, økonomiske konsekvenser. Forslaget indeholder en forhøjelse i midler til myndigheden for EPPF på årligt 1,43 mio. EUR (10,67 mio. DKK), og forhøjelsen håndteres ved intern omfordeling af eksisterende EU-midler til Europa-Parlamentets administration.

8. Høring

Forslaget er sendt til høring hos alle danske partier, som er opstillingsberettigede til Folketinget og/eller Europa-Parlamentet. Høringsfristen er fastsat til den 1. november 2018. Der vil blive fremsendt et supplerende notat om resultatet af høringen, såfremt der modtages høringssvar.

Notatet har været sendt i høring i Specialudvalget for relationer mellem EU's institutioner.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den generelle forventning er, at en bred kreds af medlemslande og medlemmer af Europa-Parlamentet vil være positivt stemte over for forslagets formål og spørgsmålet om sanktioner.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt forslagets overordnede formål.

Fra regeringens side finder man, at økonomiske sanktioner på linje med forordningens nuværende sanktioner er et acceptabelt instrument fsva. europæiske politiske partier og europæiske politiske fondes eventuelle overtrædelser af reglerne for beskyttelse af personoplysninger til egen vinding i forbindelse med Europa-Parlamentsvalg.

For så vidt angår tilførslen af ressourcer til myndigheden for EPPF til administration finder man fra regeringens side generelt, at udgiftsniveauet til administration bør holdes så *lavt* som muligt. Regeringen kan dog støtte en intern omfordeling i Europa-Parlamentets administrationsmidler med henblik på at styrke myndighedens virke, idet midlerne under alle omstændigheder bør begrænses til det absolut nødvendige.

Regeringen finder, at det bør præciseres, at nationale tilsynsmyndigheder samarbejder efter gældende lovgivning og ikke pålægges nye krav.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.